

TÜRKİYE LİSESİ 2021–2022 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 9. SINIFLAR
COĞRAFYA DERSİ I. DÖNEM I. YAZILI SINAV SORULARI

22 /10/2022
Süre : 40 dk

Adı ve Soyadı: DOĞU ATEŞ

Sınıf: 9-A

No:001

Puanı:

Klasik Bölüm 40 Puan

1. Doğal kelimesini açıklayınız? Doğal ortamın unsurlarını yazınız.

Oluşumunda ve gelişiminde hiçbir şekilde insan etkisinin söz konusu olmadığı olay ve olgulara doğal adı verilir.

Atmosfer – Hidrosfer- Litosfer - Biosfer

2. İnsanın ihtiyaçlarını karşılamak için doğal ortamda yapmış olduğu yaşamsal aktivitelerinin tümüne beşerî olay, beşerî olayların gerçekleştiği yaşam alanına ise beşerî ortam denir. Beşerî ortamda gerçekleşen dört tane olay yazınız?

1. Markete gitmek. 2. Süt almak. 3. Sütün ücretini ödemek. 4. Eve otobüsle geri dönmek.

3. Fiziki coğrafyanın bölümlerinden dört tanesini yazınız?

Jeomorfoloji

Klimatoloji

Pedocoğrafya

Biyocoğrafya

Kartografya

4. Orta Çağ'da coğrafya biliminin gelişimine büyük katkılarda bulunan Müslüman bilim insanlarından üç tanesini yazınız?

İbn-i Batuta, İbn-i Haldun, El İdrisi, Harezmi, Biruni

5. Coğrafyanın metodolojisini oluşturarak, coğrafya biliminin ilkelerini ortaya koymuş ve fiziki coğrafyanın öncüsü olan bilim insanı kimdir?

Aleksander Von Humbolt

6. Dünya uzayda hangi sistem içinde, hangi galakside yer alır?

Güneş, Samanyolu

7. Dünyanın küresel şekle sahip olmasının neden olduğu özelliklerden dört tanesini yazınız?

Güneş ışınlarının geliş açısı değişir (enlem etkisi), Sıcaklık azalır, Gölge boyu uzar, paralellerin boyu kısalır, çizgisel hız azalır.

8. Ekvator'un yarıçapının kutupların yarıçapından 21 km daha uzun olması özellikle dünyada hangi olgunun değişmesine yol açmıştır?

yerçekimi

9. Güneş'in ufuk düzlemindeki konumuna göre yerel saat farkları neye bağlı olarak ortaya çıkar?

Dünyanın günlük hareketine bağlı

Dünyanın eksen hareketine bağlı

10. Eksen eğikliğine bağlı olarak ortaya çıkan sonuçlardan üç tanesini yazınız?

Mevsimler, gece- gündüz sürelerindeki değişim, güneş ışınlarının geliş açısındaki değişim, gölge boyundaki değişim, dönenceler ve kutup dairelerinin ortaya çıkması

Test Bölümü 40 Puan

1. Coğrafya bilimi; coğrafi olay ve olguların birbirleriyle olan karşılıklı ilişki ve etkileşimlerini incelemek amacıyla, aşağıda verilen sorulardan hangisini kullanmaz?

- A) ne B) nerede C) kimi
D) ne zaman E) nasıl

2. Doğal ortam ile insanoğlunun etkileşim alanında yaşanan,

- I. bitki örtüsü tahribi,
II. petrol sızıntıları,
III. kütle hareketleri,
IV. erozyon

olaylarından hangileri doğal çevre üzerinde daha yıkıcı etkiye sahiptir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. "Coğrafya kelimesini tarihte ilk kez MÖ III. yüzyılda ..?. adlı bilim insanı kullanmıştır."

Yukarıdaki cümlede "..?.." ile boş bırakılan bölüme aşağıdakilerden hangisi yazıldığında cümle doğru olacaktır?

- A) Aristo B) Eratostenes C) Platon
D) Herodot E) Batlamyus

4. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe, paralel dairelerinin boyunun kısalması aşağıdakilerden hangisiyle alakalıdır?

- A. Güneş ışınlarının geliş açısıyla
B. Ekvator'un boyuyla
C. Dünya'nın şekliyle
D. Eksen eğikliğiyle
E. Dünya'nın hacmindeki azalmayla

5. Yıl içinde Güneş ışınlarının dik açı ile ulaştığı yerler değerlendirildiğinde,

- I. ABD,
II. Rusya,
III. Brezilya,
IV. Endonezya

gibi ülkelerden hangileri bunlar arasında yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aynı anda farklı yarım kürelerde farklı mevsimlerin yaşanmasına yol açan etken, aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasını sağlamıştır?

- A. Kutup noktalarının ortaya çıkmasını
B. Ekvator çizgisinin ortaya çıkmasını
C. Aydınlanma çemberinin ortaya çıkmasını
D. Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin değişmesini
E. Gece ve gündüz kavramlarının ortaya çıkmasını

7. Dünya'nın küresel bir şekle sahip olması, ortaya çıkan pek çok coğrafi niteliğin oluşmasında en önemli faktördür. Ancak Dünya'nın temel özelliklerinden bir tanesinin ortaya çıkmasında etkili değildir.

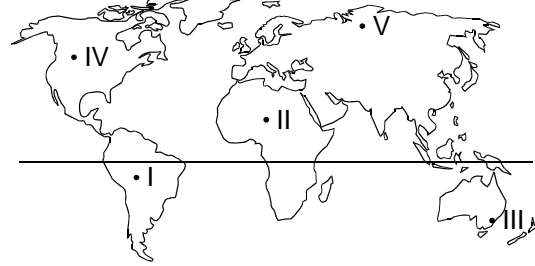
Bahsedilen durum, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A. Cisimlerin gölge boyunun, Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe uzaması
B. Ekvator'dan kutuplara gidildikçe yerçekiminin artması
C. Dünya'nın Güneş'e dönük tarafı aydınlık iken diğer tarafının karanlık olması
D. Ekvator'dan kutuplara gidildikçe denizlerde tuzluluk oranının azalması
E. Meridyen yayları arasındaki uzaklığın, Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe kısalması

8. Kutup Yıldızı'nın, Güney Yarım Küre'den görünmediğini söyleyen bir kişi, bu durumu aşağıdakilerden hangisi ile en iyi şekilde açıklar?

- A. Ayın çekim kuvvetiyle
B. Mevsimlerin uzunluğuyla
C. Güneş patlamalarıyla
D. Dünya'nın şekliyle
E. Eksen eğikliğiyle

9. Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüş hızı her yerde aynı değildir. Çizgisel hız olarak adlandırılan dönüş hızı, Ekvator'da saatte yaklaşık 1670 km'dir. Ancak kutuplara doğru gidildikçe dönüş hızı azalır.

Buna göre, Dünya haritası üzerinde gösterilen yerlerden hangisinde çizgisel hız en yüksek, hangisinde en düşüktür?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

10. Bir gün içinde sıcaklık değerlerinin sürekli değişim göstermesi, öncelikle aşağıda verilenlerden hangisiyle alakalıdır?

- A. Güneş ışınlarının geniş açısıyla
B. Dünya'nın, Güneş çevresindeki dönüş hareketiyle
C. Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketiyle
D. Dünya'nın geoit şekliyle
E. Dünya'nın ekseninin eğik olmasıyla